

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas uppgifter om anskaffning av alkohol i befolkningen som helhet och bland ungdomar. Dessutom redovisas uppgifter om självrapporterad alkoholkonsumtion uppdelat på kön och olika åldersgrupper i befolkningen.

Här sammanfattas resultaten från rapporten uppdelat på respektive kapitel. De uppgivna mängderna är genomgående angivna i ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Anskaffning av alkohol i befolkningen enligt Monitormätningarna

Den totala alkoholkonsumtionen

- Den totala konsumtionen låg under 2015 på en relativt stabil nivå jämfört med 2014.
- Under 2015 uppgick konsumtionen till 9,17 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre jämfört med 9,28 under 2014, vilket är en minskning med drygt 1 %.
- Skillnaden beror framförallt på en viss minskning av resandeförseln. Även den registrerade konsumtionen minskade något.
- Mellan 2005 och 2015 har den totala konsumtionen minskat med 11 %.

De registrerade och oregistrerade delarna

- Under 2015 uppgick den registrerade delen av konsumtionen till 7,15 liter ren alkohol jämfört med 7,20 liter under 2014.
- Den oregistrerade delen av konsumtionen uppgick under 2015 till 2,02 liter ren alkohol. Det är en minskning med 3 % jämfört med året innan.
- Den registrerade andelen av den totala alkoholkonsumtionen uppgick under 2015 till 78 % och den oregistrerade andelen till 22 % av konsumtionen.

Den registrerade konsumtionens olika delar

- Systembolagets försäljning minskade något under 2015, per invånare 15 år och äldre. Försäljningen uppgick till 5,70 liter under 2015 jämfört med 5,74 året innan.
- Folkölsförsäljningen har minskat successivt under den studerade perioden och fortsatte att minska även under 2015.
- När det gäller restaurangförsäljningen uppmättes en minskning med 1 % under 2015 jämfört med året innan.

Källorna till den oregistrerade delen av konsumtionen

- Resandeförseln minskade något mellan 2014 och 2015. Minskningen var 6 %.
- Köp av smugglade alkoholdrycker ökade något under 2015, från 0,47 till 0,50 liter.
- När det gäller hemtillverkningen så skedde en kraftig ökning av öltillverkningen. Ölet hade den största andelen av den hemtillverkade alkoholen räknat i 100 % alkohol.
- Köp via internet minskade under 2015 jämfört med 2014, från 0,13 liter till 0,09 liter.

De olika källornas andelar av totalkonsumtionen

- De olika källornas andelar av den totala konsumtionen var under 2015 följande: Systembolaget 62,1 %, Resandeförseln 13,4 %, Restauranger 10,7 %, Köp av smugglad alkohol 5,5 %, Folköl 5,1 %, Hemtillverkning 2,1 %, Internet 1,0 %.

Alkoholdryckernas andelar av den totala konsumtionen

- Mellan åren 2014 och 2015 var förändringarna i dryckernas andelar av totalkonsumtionen små. Under 2015 stod vinet för den största andelen med 41,1 %, följt av starköl 29,9 %, sprit 22,3 %, folköl 5,1 % och cider med 1,6 %.

Ungdomars anskaffning av alkohol

- Sett över fyraårsperioden 2012–2015 är alkohol från de traditionella så kallade registrerade källorna (främst Systembolaget) större än från de oregistrerade källorna (främst smuggelalkohol).
- Bland ungdomar är dock alkohol från oregistrerade källor större än bland befolkningen som helhet. Andelen är dessutom större bland elever i årskurs 9 än i gymnasiets år 2.
- Andelen oregistrerat är större bland pojkar än bland flickor i både årskurs 9 och i gymnasiets år 2.
- Konsumtionen av alkohol har sjunkit bland skolelever. Under åren 2012 och 2015 var det dock framförallt den registrerade delen som uppvisade minskningar.
- Det är ytterst få personer under 20 år som har kunnat köpa alkohol på Systembolaget.

Självrapporterad alkoholkonsumtion uppdelad på kön och åldersgrupper

- Alkoholkonsumtionen har minskat bland både män och kvinnor mellan åren 2005 och 2015. Minskningen är störst bland männen vilket innebär att skillnaderna mellan könen minskade under perioden.
- Även skillnaderna mellan olika åldersgrupper har minskat under perioden 2005–2013. Det berodde framförallt på att yngre drack mindre än vad de tidigare gjorde och att äldre drack mer. Efter 2013 har dock dessa skillnader ökat något.